

Yhteenveto

Perustehtävä:

- Parikkalan seurakunta on kristillinen yhteisö, joka julistaa Jumalan sanaa, jakaa sakramentteja ja toimii muutenkin kristillisen sanoman levittämiseksi ja lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi.

Arvot:

- Usko, toivo, rakkaus, paikallisuus ja yhteisöllisyys

Visio:

- Parikkalan seurakunta vuonna 2026
 - o on avoin, kutsuva ja juureva kristillinen yhteisö.
 - o elää ajassa ja pitää kiinni ajattomasta evankeliumista.
 - o huomioi eri-ikäiset ja erilaiset jäsenensä.
 - o omaa hyvät edellytykset itsenäisyydelle tulevaisuudessa: sopeuttaa tarpeen mukaan toimintaansa ja talouttaan
 - o etsii puhuttelevaa ja innostavaa tapaa olla pienenevä seurakunta.

Toimenpiteet vuosina 2023–2026:

- 2023
 - o Jumalanpalvelusuudistuksen valmistelu
 - o Vapaaehtoistoiminnan prosessin kehittäminen
 - o Kehittämisprojekti: kirkkokahvitoiminta
 - o Parikkalan kirkon katon remontti
 - o Parikkalan seurakuntatalon muutostyöt ja henkilöstön työpisteiden siirtyminen uusittuihin tiloihin
- 2024
 - o Jumalanpalvelukset uuden ohjelmiston mukaisesti
 - o Kehittämisprojekti: Parikkalan seurakuntaan muuttavien ja liittyvien tavoittaminen
 - o Ympäristödiplomi-prosessi
- 2025
 - o Ympäristödiplomi-prosessi
 - o Tulevaisuusskenaarioiden hahmottaminen uutta strategiaa varten
- 2026

Taustaa

Suomen evankelisluterilaisen kirkon seurakunnat elävät tällä hetkellä voimakasta murroskautta. Kirkkoon kuului vuoden 2022 lopussa yhteensä 65,1 % Suomessa asuvista. Parikkalan seurakunnassa oli vuoden viimeisenä päivänä 3663 jäsentä, mikä tarkoittaa, että 82,5 % parikkalalaisista kuuluu kirkkoon.

Seurakunnat pienenevät kolmesta syystä. Parikkalassa merkittävin seurakunnan kokoon vaikuttava asia on alueellinen rakennemuutos. Parikkalan kuolleisuus on moninkertainen syntyvyyteen nähden. Lisäksi Parikkala kärsii voimakkaasta muuttotappiosta, kun erityisesti nuoret ja työikäiset aikuiset muuttavat pois paikkakunnalta. Muita syitä seurakuntien pienemiselle on kirkosta eroaminen ja lasten kastamatta jättäminen. Parikkalassa lähes kaikki lapset edelleen kastetaan, mutta kirkosta eroaminen on lisääntynyt, vaikka kirkosta erotaan edelleen maltillisemmin kuin Mikkelin hiippakunnassa ja koko Suomessa keskimäärin. On odotettavissa, että Parikkalan seurakunta pienenee ja ikääntyy edelleen tulevana vuosina. Vuonna 2022 jäsenistä 54,7 % oli yli 60-vuotiaita ja yli 50-vuotiaita oli peräti 68,6 % jäsenistä. 0–49-vuotiaita on siis enää 31,4 % seurakunnasta. 70–79-vuotiaat olivat ainoa ikäryhmä seurakunnassa, joka kasvoi vuonna 2022. Kirkon jäsenennusteen mukaan Parikkalan seurakuntaan kuuluu 3029 jäsentä vuonna 2030 ja 2417 jäsentä vuonna 2040.

Myös yleisessä arvomaailmassa tapahtuneet muutokset heijastuvat seurakuntiin. Maallistumiskehitys jatkuu ja tällä hetkellä noin kolmannes suomalaisista identifioi itsensä uskonottomiksi. Samanaikaisesti erilainen hengellinen etsintä on lisääntynyt, joskin se suuntautuu enemmän uushenkisyyteen ja muuhun uskonnollisuuteen kuin kristinuskoon. Kirkkoon kuuluminen on yhä useammin tietoinen valinta. Milleniaalit eli 1980–1995 syntyneet ja heidän lapsensa eivät halua kuulua kirkkoon perinteen tai tavan vuoksi, kuten aikaisemmat sukupolvet. He kuuluvat kirkkoon, jos kirkolla tai jäsenyydellä on itselle henkilökohtainen merkitys. Tämän vuoksi suurin kirkosta eroavien ryhmä on 18–40-vuotiaat.

Edellä mainitut muutokset tarkoittavat sitä, että seurakunnat eivät voi jatkaa toimintaansa niin kuin ”aina ennen”. Seurakuntien pieneminen vaikuttaa niiden talouteen, työntekijöiden ja kiinteistöjen määrään ja sitä kautta toimintaan. Seurakuntien on kirkastettava perustehtävänsä, pelkistettävä toimintaansa ja linjattava, mihin halutaan panostaa, kun kaikkea ei ole mahdollista tehdä. Toimintaa tulee myös arvioida ja kehittää. Tätä prosessia kutsutaan strategiaksi. Strategia sisältää vision eli tavoitteet tai tulevaisuudennäyn, joka halutaan saavuttaa ja toimenpiteet, joilla tavoitteet saavutetaan. Strategia on valintaa ja poisvalintaa. Mihin panostetaan, mihin ei (enää) panosteta? Strategia perustuu perustehtävään ja arvoihin.

Parikkalan seurakunnan perustehtävä

Parikkalan seurakunta on kristillinen yhteisö, joka julistaa Jumalan sanaa, jakaa sakramenteja ja toimii muutenkin kristillisen sanoman levittämiseksi ja lähimmäisenrakkauden toteuttamiseksi.

Meidän arvomme

Parikkalan seurakunnan kolme tärkeintä arvoa – usko, toivo ja rakkaus – nousevat Raamatusta (1. Kor. 13:13) ja Ovet auki Suomen evankelisluterilaisen kirkon strategiasta vuoteen 2026. Parikkalan seurakunnan luottamushenkilöiden ja työntekijöiden iltakouluissa on näiden arvojen lisäksi pidetty tärkeinä arvoina paikallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

- Usko
 - o Uskomme Kolmiyhteiseen Jumalaan, joka on Isä ja Poika ja Pyhä Henki.
 - o Uskomme Jeesukseen, joka kuoli ristillä meidän puolestamme, nousi kuolleista ja avasi meille tien ikuiseen elämään.
 - o Uskomme, että Jeesuksen esimerkki kutsuu meitä kunnioittamaan ja rakastamaan kaikkia ihmisiä.
 - o Usko Jeesukseen Kristukseen on seurakuntaelämämme perusta.
- Toivo
 - o Pidämme esillä toivon sanomaa paikallisesti ja maailmanlaajuisesti.
 - o Toivo tulee näkyväksi siinä, että autamme ja palvelemme ihmisiä lähellä ja kaukana – erityisesti heitä, joiden avun tarve on kaikkein suurin ja jotka ovat vaarassa jäädä ilman riittävää apua.
 - o Meillä on toivoa kuoleman kohdatessa, sillä Jeesus Kristus on voittanut kuoleman.
 - o Hoidamme seurakunnan taloutta ja metsiä kestävällä tavalla. Huomioimme ympäristövaikutukset seurakunnan toiminnassa.
- Rakkaus
 - o Jumala on rakkaus.
 - o Jumala osoitti rakkautensa syntymällä ihmiseksi pojassaan Jeesuksessa Kristuksessa ja sovittamalla meidän syntimme ristillä.
 - o Jumala rakastaa kaikkia ihmisiä ja koko luomakuntaa.
 - o Jeesuksen käskyn mukaisesti meidän tulee rakastaa Jumalaa ja kaikkia ihmisiä sekä pitää huolta luomakunnasta.
 - o Jokainen ihminen on arvokas ja rakastettu omana itsenään.
- Paikallisuus ja yhteisöllisyys
 - o Parikkalan seurakunta toimii kolmella alueella: Parikkalassa, Saarella ja Uukuniemellä. Kunnioitamme alueiden omaleimaisuutta ja perinteitä.
 - o Kaikilla alueilla on säännöllisesti jumalanpalvelus ja alueen tarpeen mukaisesti muuta seurakunnan toimintaa. Toiminnan määrän sijasta panostetaan yhteisöllisyyteen, yhdessä tekemiseen ja laatuun.
 - o Seurakuntalaisten on mahdollista kokoontua omatoimisesti keskenään seurakunnan tiloissa.

Visio

Parikkalan seurakunta vuonna 2026

- on avoin, kutsuva ja juureva kristillinen yhteisö.
- elää ajassa ja pitää kiinni ajattomasta evankeliumista.
- huomioi eri-ikäiset ja erilaiset jäsenensä.
- omaa hyvät edellytykset itsenäisyydelle tulevaisuudessa.
- etsii puhuttelevaa ja innostavaa tapaa olla pienenevä seurakunta.

Visio tarkemmin avattuna

Parikkalan seurakunta on avoin, kutsuva ja juureva kristillinen yhteisö.

- Avoin:
 - o Jokainen ihminen on tervetullut Parikkalan seurakunnan toimintaan.
 - o Seurakunnan toiminta, hallinto ja viestintä on avointa, eettisesti kestäväää ja läpinäkyvää.
 - o Viestimme aktiivisesti ja monipuolisesti seurakunnan elämästä seurakunnan verkkosivuilla, sosiaalisessa mediassa ja paikallislehdissä. Tuotamme myös hengellistä sisältöä.
 - o Jumalanpalveluksiin ja osaan muista seurakunnan tilaisuuksista on mahdollista osallistua myös verkossa.
 - o Teemme mielellämme yhteistyötä kunnan, järjestöjen, herätysliikkeiden ja muiden paikallisten yhteisöjen ja organisaatioiden kanssa. Yhteistyössä tulee huomioida kaikkien osapuolten tarpeet.
 - o Olemme rohkeasti kristittyjä, mutta kunnioitamme katsomusten moninaisuutta.
 - o Annamme tilaa ihmisten hengelliselle etsinnälle.
- Kutsuva:
 - o Etsimme aktiivisesti yhteyttä ihmisiin, jotka eivät ole mukana seurakunnan toiminnassa.
 - o Otamme yhteyttä heihin, jotka liittyvät tai muuttavat Parikkalan seurakuntaan.
 - o Otamme yhteyttä Parikkalan seurakunnan lapsiin ja ikääntyviin tiettyinä ikäkausina.
- Juureva
 - o Arvostamme Parikkalan, Saaren ja Uukuniemen alueiden hengellistä perintöä.
 - o Arvostamme kristillisiä perinteitä ja hyveitä.
 - o Ammennamme kristinuskon monimuotoisesta traditiosta.
- Kristillinen
 - o Uskomme Kolmiyhteiseen Jumalaan, joka on Isä ja Poika ja Pyhä Henki.
 - o Raamattu on meille Jumalan sanaa ja pyhä kirja.
 - o Arvostamme seurakunnan jäsenyyttä. Pidämme esillä kasteen merkitystä ja järjestämme säännöllisesti mahdollisuuden yhteiseen jumalanpalvelukseen ja ehtoollisen viettoon Parikkalassa, Saarella ja Uukuniemellä.
 - o Rakastamme Jumalaa ja lähimmäistä. Pidämme huolta luomakunnasta.
- Yhteisö
 - o Seurakunta on Kristuksen ruumis, joka koostuu erilaisista, yhtä tärkeistä ruumiinosista eli seurakuntalaisista. Rakennamme yhteyttä Jumalaan ja toinen toisiimme.
 - o Jokainen seurakunnan jäsen on rakastettu ja arvokas omana itsenään.
 - o Kohtaamme jokaisen seurakunnan tilaisuuteen tulevan ihmisen ja iloitsemme hänestä.
 - o Kehitämme vapaaehtoistoimintaa: Etsimme uusia vapaaehtoisia. Tuemme ja rohkaisemme jo mukana olevia. Arvostamme, kiitämme ja koulutamme vapaaehtoisia. Kehitämme tapoja muistaa tehtävissään lopettavia vapaaehtoisia.

Parikkalan seurakunta elää ajassa ja pitää kiinni ajattomasta evankeliumista.

- Evankeliumin sanoma on ajaton. Keinot, jolla evankeliumia viedään eteenpäin, elävät ajassa.
- Seuraamme paikallisessa toimintaympäristössä tapahtuvia muutoksia ja hiljaisia signaaleja.
- Olemme aidosti kiinnostuneita tämän ajan ihmisten elämästä ja tarpeista.
- Arvioimme ja kehitämme toimintaamme jatkuvasti.
- Kokeilemme rohkeasti uusia asioita kristillisen sanoman eteenpäin viemiseksi ja lähimmäisenrakkauden toteutumiseksi. Epäonnistuminen on sallittua. Jokainen kokeilu on arvokas oppimiskokemus.

Parikkalan seurakunta huomioi eri-ikäiset ja erilaiset jäsenensä

- Jokainen ihminen on arvokas seurakunnassamme syntymästä vanhuuteen asti. Eri-ikäisillä on erilaiset tarpeet ja ne huomioidaan seurakunnan toiminnassa.
- Jokainen seurakunnan jäsen on yhtä tärkeä hengellisestä taustasta riippumatta. Seurakunnassamme on tilaa etsiä, kysellä ja olla epävarma.
- Seurakunnan työn painopisteissä ja henkilöstön rakenteessa huomioidaan eri-ikäisten seurakuntalaisten osuus seurakunnassa.

Parikkalan seurakunta on tulevaisuudessakin itsenäinen. Toimintaa ja taloutta sopeutetaan tarpeen mukaan seurakunnan väkiluvun pienentyessä.

- Parikkalan seurakunnan väkiluku pienenee voimakkaasti. 31.12.2022 seurakuntaan kuului 3663 jäsentä. Kirkon jäsenennusteen mukaan Parikkalan seurakunnan väkiluku kehittyy seuraavasti:

Vuosi	Jäsenennuste
2026	3345
2030	3029
2035	2688
2040	2417

- Seurakunnan väkiluvun pienentyessä henkilöstö pienenee. Seurakunnan talous on vielä tällä hetkellä vakaa. Siksi henkilöstön määrää sopeutetaan ns. lempein menetelmin. Jos virka tai toimi jää ilman viranhaltijaa tai työntekijää, sen täyttämistä harkitaan huolellisesti. Virkojen ja tehtävien tulevaisuudesta päätettäessä otetaan huomioon seurakunnan lakisääteisten tehtävien täyttäminen sekä Parikkalan seurakunnan erityiset tarpeet.
- Jäsenmäärän ja henkilöstön pieneminen vaikuttaa seurakunnan toimintaan. Määrän sijasta panostamme laatuun ja yhdessä tekemiseen. Avaamme uusia mahdollisuuksia seurakuntalaisten kokoontumisille seurakunnan tiloissa ilman työntekijöitä.
- Pidämme huolta henkilöstön työhyvinvoinnista. Työtehtävien määrää ja työnkuvaa sopeutetaan henkilöstön pienentyessä. Panostamme hyvään johtamiseen ja työilmapiiriin ammattitaitoisten työntekijöiden saamiseksi ja pitämiseksi.
- Teemme tarpeen mukaan yhteistyötä naapuriseurakuntien ja rovastikunnan muiden seurakuntien kanssa.
- Sitoudumme noudattamaan vuonna 2020 valmistuneen kiinteistöstrategian linjauksia.

Etsii puhuttelevaa ja innostavaa tapaa olla pienenevä seurakunta

- Pienenevä seurakunta ei voi tehdä määrällisesti yhtä paljon asioita kuin nykyisenkokoinen seurakunta. Pieneneminen ei kuitenkaan tarkoita vain supistamista tai leikkaamista. Se on sitä, että

etsimme uudenlaista tapaa ajatella ja olla seurakunta. Se, mitä teemme, voi olla puhuttelevaa, merkittävää ja innostavaa. Ilo ei löydy resursseista vaan evankeliumista ja yhdessä tekemisestä.

Toimenpiteet vuosina 2023–2026

- 2023
 - Jumalanpalvelusuudistuksen valmistelu: vuodesta 2024 alkaen jumalanpalvelus kaksi kertaa kuukaudessa Parikkalassa, kerran kuukaudessa Saarella ja kerran kuukaudessa Uukuniemellä. Isoina juhlapyhinä ja erityistilanteissa jumalanpalvelus kaikilla alueilla.
 - Vapaaehtoistoiminnan prosessin kehittäminen: vapaaehtoisten rekrytointi, tukeminen, kouluttaminen ja kiittäminen, tehtävässä lopettavan vapaaehtoisen muistaminen.
 - Kehittämisprojekti: kirkkokahvitoiminta. Valitaan jokin ajanjakso ja alue, jonka aikana järjestetään kirkkokahvit säännöllisesti kyseisellä alueella.
 - Parikkalan kirkon katon remontti.
 - Parikkalan seurakuntatalon muutostyöt ja henkilöstön työpisteiden siirtyminen uusittuihin tiloihin
- 2024
 - Jumalanpalvelukset uuden ohjelmiston mukaisesti
 - Kehittämisprojekti: Parikkalan seurakuntaan muuttavien ja liittyvien tavoittaminen.
 - Parikkalan seurakuntaan muutti 111 henkeä ja kirkkoon liittyi 10 henkeä vuonna 2022. Se vastaa 3,3 % seurakunnan väkiluvusta. Nämä ihmiset ovat tärkeä tavoittaa ja saada osaksi seurakunnan toimintaa.
 - Kehittämisprojekti voi tarkoittaa esim. seuraavia asioita: yhteydenotto muuttajaan/liittyjään, tervetuliaislahja, kutsutilaisuus / juhla muuttajille ja liittyjille. Yhteistyömahdollisuuksien selvittäminen muiden tahojen, esim. kunnan kanssa.
 - Ympäristödiplomi-prosessi
 - Tehdään Parikkalan seurakunnalle ympäristöohjelma
 - Liittyy Suomen ev.lut. kirkon Hiilineutraali kirkko 2030-energia- ja ilmastostrategiaan
- 2025
 - Ympäristödiplomi-prosessi jatkuu
 - Tulevaisuusskenaarioiden hahmottaminen uutta strategiaa varten
- 2026
 -